

RESNICA O ŽIDIH

Vseh židov na svetu je okrog 16 milijonov in od teh jih je štiri milijone in pol v Zedinjenih državah. Navzlic temu, da to ni število visoko, pa val anti-semitizma raste vsepovsod. V Nemčiji in je gonja proti židovstvu postala uradno potrjena dogma, in Hitlerjevemu vzgledu je sledil tudi Mussolini. Vodja anti-semitizma v Zedinjenih državah je katoliški župnik Coughlin, ki si tudi v drugih ozirih rad začenja v arzenal nacijske propagande, katero servira nedeljo za nedeljo kot "čist ameriški produkt" poslušalcem njegovih "radijskih pridig."

Proti židovstvu se naperja dvoje obtožb, ki sta si sicer popolnoma nasprotni, kar pa seveda ne moti profesionalnih anti-semitov, kajti njih posel ni, da bi ljudi navajali k treznemu mišljenju, ampak gre jim predvsem, da netijo stoletja stare predsodke in vžigajo plamene strasti. Vse to po starem glasu, da namen posvečuje sredstvo. Na eni strani se žide dolži, da so vsled svoje pohlepčnosti in pretkanosti dobili kontrolo nad mednarodno finančno, katero izrabljajo sebi v prid, na drugi pa da so voditelji svetovnega komunističnega vala, ki streže kapitalizmu po življenju. Oglejmo si to čudno kombinirano obdolžitve.

Vzamimo Zedinjene države za primer. Samo tri panoge industrije in trgovine so, o katerih bi se moglo reči, da jih židovski interesi več ali manj kontrolirajo. To so oblačila, filmska in trgovina na drobno. V velikih temeljnih industrijah te dežele židje sploh nimajo besede. Nežidovski kapitalisti lastujejo in kontrolirajo jeklo, izdelovanje avtomobilov, javno napravne korporacije, prevoz, paroplovbo, olje, premog, kemikalije, težko mašinerijo, les, mlečne produkte, itd. Vsa velika industrijska bogastva v Ameriki so v rokah krščanskih kapitalistov kot so Ford, Rockefeller, du Pont in drugi.

V mestu New York je 30 odstotkov vsega prebivalstva židovskega izvora in bi bilo torej pričakovati, da imajo židje dovoljen vpliv nad njegovim življenjem. Toda med člani delniške borze je le 18 odstotkov židov, in vse največje banke v mestu so v nežidovskih rokah. Na polju mednarodnega bankarstva, radi katerega so židje tako ostro napadani, je aktivna edinole Kuhn, Loeb & Co., ki pa ni izključno židovska firma, toda med tem ko na to banko odpade le 2.88 odstotkov celotnega posla te vrste, pa posel mednarodnega finančnega značaja, ki ga ima J. P. Morgan & Co., znaša 19.87 odstotkov, National City Co. (Rockefellerjeva banka) pa 11.17 odstotkov.

Ista slika se nam pokaže, ako pogledamo na mednarodno pozornico. Rothschildi, ki so nekoč veljali kot najvplivnejša bančna hiša v Evropi, so danes v primeri z Morganovimi mednarodnimi interesi povsem nevažni. Med ravnatelji Bank of England ni niti enega samega žida.

Kako pa stoji stvar z židovskim radikalizmom? Nedvomno, da je židovstvo dalo delavstvu mnogo voditeljev in tudi pristašev. Kot zatirana manjšina so židje čutili skupnost interesov z ostalimi izkoriščanci vseh dežel, poleg tega ne smemo pozabiti, da so židje izredno ukaželjni in da so kot izobraženci ostreje čutili bič socialnih krivic kot pa njih krščanski tovariši. Ampak tudi v tem pogledu je mnogo pretiravanja. Karl Marx je bil sicer rojen kot žid, ampak že v svojem šestem letu je bil krščen kot luteranec in je ostal izrazit

VOLUME III.

Cleveland, Ohio, March 29th, 1939

NUMBER 139

Zdaj, ko si je Hitler nabasal žepe, se je tudi Mussolini okorajžil

Il Duce je ob dvajsetletnici fašizma naslovil na Francijo zahteve svoje "nezlomljive volje"

Prošlo nedeljo, ko je Italija slavila 20-letnico, odkar je bila organizirana fašistična stranka, je Mussolini v javnem govoru naslovil na Francijo svoje že dolgo napovedane zahteve. Dan prej mu je Hitler sporočil, da lahko računa na pomoč nacijskega orožja, ako bi jo potreboval. Navzlic temu pa ducejev govor, dasiravno je bil na prvi pogled skrajno bojevit, ni razodeval posebne odločnosti.

V podrobnosti "narodnih aspiracij", ki so bile že par mesecev bučno oglašane v fašističnih časopisih, se Mussolini ni spuščal. Rekel je le, da obstoje med Italijo in Francijo problemi, in da je tem problemom ime Tunizija, Džibuti in Suez. Izgleda, da bi bilo Mussoliniju zelo ustreženo, če bi se Francija z njim začela pogajati in da bi bil zadovoljen celo z manjšimi koncesijami glede omenjenih točk naznanjenega programa, kajti le v takem slučaju bi mu ne bilo treba apelirati za pomoč na Hitlerja, ki ga je v minulem letu nesporno prekosil. Nacijski glavar ni nikoli vprašal duceja, kaj on misli, niti ni rabil njegove pomoči, kadar se je podal na katerega izmed svojih mnogoštevilnih roparskih pohodov.

Da se Mussolini boji rastoče moči svojega severnega sosa, je razvidno iz odstavka, v katerem je govoril o Sredozemskem morju in je v tej zvezi napravil dobrih gestov proti Jugoslaviji. Sredozemsko morje je italijansko s stališča zemljepisja in zgodovine, politično in vojaško, je rekel duce, in isto velja za zaliv, ki se imenuje Jadransko morje, ampak v tem predelu je Italija pri volji deliti svojo oblast s Slovani, to je z Jugoslavijo.

Medtem ko ima Hitler nava-

do, da v vsakem govoru divje natoleuje proti Sovjetski Rusiji ter straši z boljševiskim bavovom, pa se ni Mussolini niti enkrat dotaknil sovjetov in boljševisem je omenil le mimogrede. Škušal pa je prekositi nacijskega firerja v zaničljivih izrazih na račun zapadnih demokracij. Anglijo je ošvrknil, ko je rekel, da "demo-plutokratske tvornice laži" vztrajno širijo vtis, da je Italija izžrpana in onemogla, in da jo more rešiti le posojilo, katero bi ji preskrbela Anglija. Ampak to ni res, je rekel duce. Svetu se niti ne sanja, kaj je fašistična Italija, dasiravno živimo v dobi radia. Kar smo naredili doslej je važno, je nadaljeval Mussolini, ampak še bolj važno je, kar bomo storili v bodoče. In mi pojdemo naprej, "kajti moja volja ne pozna nobenih zavir."

Razpad Češkoslovaške je duce komentiral z izjavo, da ako narod, ki je bil tako oborožen in pripravljen za boj kot so bili Čehi, niti ne gane ne v svojo obrambo, potem je to dokaz, da je gnil in se ne more pritoževati nad svojo usodo. Edina stvar, ki odloča o razmerju med narodi in državami, je sila, je dejal duce na drugem mestu, in skozi vso zgodovino odmeva krik: Gorje slabotnim!

Svoj primeroma kratki govor je Mussolini zaključil s fašističnim dogmo: Veruj, poslušaj in bij se! V teh treh besedah, je rekel, je zapopadena skrivnost vsake zmage. Pri tem je duce seveda udobno pozabil, da za zmage, kolikor jih je fašizem, italijanski ali nemški, doslej imel, se ima zahvaliti edinole izdajalski politiki mož, ki se jdi pri vladah v Londonu in Parizu. Avstrija, Češka in Španija niso bile poražene v poštenem boju, temveč prodane so bile od svojih "prijateljev."

ČEHI ZA SVOBODO

V Pittsburghu se je prošli teden vršilo zaborovanje zastopnikov čeških, slovaških in karpato-ruskih organizacij, ki so organizirale trajno akcijo za obnovitev češkoslovaške republike. Zborovanje se je vršilo v isti dvorani, kjer je bila leta 1918 osnovana akcija za osvoboditev Čehov in Slovakov izpod habsburškega jarma. Nova organizacija je naznanila, da smatra dr. Edvarda Beneša za svojega duhovnega voditelja. V Ameriki živi okrog dva milijona Čehov, Slovakov in podkarpatskih Rusov.

ČEŠKI PROFESOR PRIDE V ZED. DRŽAVE

Dr. J. B. Kozak, ki je zavzel mesto Tomaža Masaryka kot ravnatelj filozofske fakultete na praški univerzi, ko je slednji postal predsednik češkoslovaške republike, pride v Ameriko. Službo je dobil v Oberlin kolegiju. Ko so Nemci zasedli Prago, je bil aretiran, in sedaj posreduje ameriške oblasti, da se mu čim prej dovoli potovanje v Ameriko.

Prvi predsednik SSPZ umrl

ANTON MLADIČ

(kakor je izgledal pred 30 leti na prvi konvenciji SSPZ)

Pokojni Anton Mladic je bil rojen 3. maja 1872 v žužemberku na Dolenjskem. V Ameriko je prišel pred okoli 50 leti, ko je bil 17 let star. Ustavil se je najprej v Clevelandu, kjer je živel okoli deset let, potem pa se je naselil v Chicagu. Zadnjih 21 let je živel v Algonquinu, kakih 65 milj iz mesta od gl. urada SSPZ. Imel je malo farmo in letovišče. Pokojni zapuščca so proro, sina, ki je zdravnik, dve hčeri, katerih ena je bolničarka, ter dva brata, Johna in Leona, oba živeča v Chicagu. Pokopan je bil na hribečku onostran reke od njegovega prebivališča dne 23. marca. Glavni predsednik je bil od leta 1909 do 1914. Poleg tega, da je bil ustanovitelj društva Slavia, iz katerega je pozneje nastala SNPJ. Bil je eden izmed prvih slovenskih gostilničarjev na zapadni strani Chicaga, kjer je bilo zbirališče naprednih delavcev.

Slava njegovemu spominu!

ZAHVALA

Alonquin, Ill. — Tem potom se v svojem kot v imenu svoje družine prisrčno zahvaljujem glavnim odbornikom, ki so se vdeležili pogreba mojega pokojnega moža Anton Mladiča ter še posebno br. William Rusu za lepe besede, izgovorjene ob odprtem grobu.

Jennie Mladic, soproga.

LIBERALEC IMENOVAN NA BRANDEISOVO MESTO

Predsednik Roosevelt je imenoval na mesto pri najvišjem sodišču, ki je postalo prazno z odstopom 82-letnega sodnika Brandeisa, predsednika zvezne komisije za sekuritete in borzo, Williama O. Douglasa. Novi sodnik je bil rojen v državi Minnesoti, mlada leta je preživel v državi Washington, visoke šole pa je pohajal na Vzhodu. Star je šele 40 let. V službi, katero je doslej opravljal, je nastopal kot oster kritik špekulacijskih metod, ki so leta 1929 pahnilo deželo v gospodarski polom. Reakcionarji ga vsled tega nazivajo radikalca, ampak on sam pravi, da je "konvrativiec starega kova, v resnici tako starega, da so mnogi že pozabili, da sploh obstoji."

Novi sodnik bo definitivno pripadal liberalnemu krilu najvišjega sodišča, ampak z ozirom na dejstvo, da je bil tudi Brandeis izrazit liberalec, njegovo imenovanje ne predstavlja ojačanja za to krilo.

NA BORBO V ŠPANIJU JE PADEL ZASTOR

Prošli terek je general Franco zmagovalno vkorakal v Madrid. Mesto, ki je bilo oblegano skozi 28 mesecev, je prišlo v fašistično oblast, ne da bi počil en sam strel. Obrambni svet, ki je pred par tedni s silo strmo glasil vlado premierja Negrina, v pričakovanju, da izposluje kakke koncesije in "časten mir" pri fašistih, je pred prihodom Francovih čet sam zbežal v inozemstvo. Med begunci je tudi general Miaja.

V civilni vojni, ki je trajala 32 mesecev, je padlo milijon ljudi, materialna škoda pa znaša najmanj dvajset milijard dolarjev. Uničenje, ki ga je povzročil dolgotrajni konflikt, je ogromno. Mnoga mesta so porušena, industrije razbite in disorganizirane, polja in vinogradi so razriti, opustošeni in zapuščeni.

Konec civilne vojne v Španiji pomeni, da je zopet ena dežela prišla pod peto fašistične diktature, kjer so svoboda vesti govora in tiska nepoznane besede, in kjer ljudstvo nima druge pravice kot poslušati, garati in umirati na ukaz svojih gospodarjev.

Bodočnost Španije kot fašistične države je že določena. Franco bo postal "El Caudillo" (vodja), z diktatorskimi močmi za vse življenje, po vzgledu Mussolinija v Italiji in Hitlerja v Nemčiji. Pozneje se utegne poklicati na prestol enega izmed sinov bivšega kralja Alfonza, ki pa bo seveda le figura brez moči in oblasti. Kakšno vlogo bosta v fašistični Španiji imela Mussolini in Hitler, brez katerih bi ne bil Franco nikdar strl republikanske vlade, se bo kmalu videlo. Na dan tudi pride, kakšna je bila cena, za katero so torijski kramarji v Londonu prepustili špansko ljudstvo fašističnim rabljam.

SPORAZUM Z BRAZILIJU

Ameriški državni tajnik Hull je po daljših razgovorih z brazilskim trgovinskim ministrom Oswaldom Aranha na znanil sklep trgovinskega sporazuma z Brazilijo, ki obeta prinesiti poživljenje trgovine med obema deželama. Sporazum je naperjen proti izvozu iz nacijske Nemčije, ki bo s tem občutno prizadet. Zedinjene države dajo poleg tega Braziliji posojilo v znesku 19 milijonov dolarjev in obljube so dati nadaljnih 50 milijonov dolarjev v zlatu za organiziranje centralne banke v Braziliji. V Nemčiji je sporazum izval divje napade na Zed. države. Ena izmed nezaželjenih posledic sporazuma bo utrditve režima predsednika Vargasa, ki je fašistična diktatura domače države pridela.

Manj sreče imajo Zed. države v Argentini. Baš te dni je namreč argentinska vlada podpisala trgovinski sporazum z Nemčijo, glasom katerega bo Nemčija dobivala argentinsko pšenico v zameno za železniško opremo.

Ali bodo Poljaki kos Hitlerjevi igri?

Realistična politika Poljske na preizkušnji. Poljaki se ne zanašajo na nikogar, toda so pripravljeni na boj

Zdaj ko je nacijska Nemčija pobasala vso bivšo Češkoslovaško v svojo malho, Madžarska in Romunija pa sta postali njeni ekonomski, ako ne politični vazalki, se skoro vsa srednja in vzhodna Evropa nahaja pod berlinskim škornjem. Edina izjema je Poljska. Zato so oči svetovne javnosti sedaj uprte predvsem na Varšavo, kajti po okupaciji Memela, ki je bila mimograde izvršena sredi minulega tedna, je povsem jasno, da prihodnja točka germanske ekspanzije se ima izvršiti na račun Poljakov.

Prvi znaki za pripravljajoči se napad

Prvi znak, kaj se pripravlja, je bilo poročilo iz Berlina, poslano v svet pred par dnevi, da so nemški časopisi polni alarmantnih vesti o "zatiranju," in "preganjanju," ki ga trpijo nemški prebivalci, ki živijo v pasu zemlje, ki loči ostalo Nemčijo od Vzhodne Prusije, v takozvanem Poljskem koridorju, ki ga je dala versajska konferenca Poljakom na njih zahtevo, da kot 30-milijonski narod ne morejo živeti, ako se jim ne dovoli prostega dostopa do morja. Zgodovina nacijskega osvajanja jasno kaže, da kadar se nacijski tisk ta tak način razpiše, ni to nič drugega kot prva etapa kampanje, da se neki narod najprej demoralizira, potem pa "mirno" podjarmi. Vprašanje nastane, ali bodo Poljaki podlegli kot se je zgodilo v Avstriji, Čehi in Slovaki, ali utecjo usodi, katero je očitno določil zanje Adolf Hitler.

Pilsudski je prvi videl nacijsko nevarnost

Večini opazovalcev se zdi, da je poljska zunanja politika ne samo neodgovorna, temveč tudi skrajno nevarna za Poljake same. Ampak ako situacijo malo premotrimo, bomo videli, da medtem ko utegne biti res nevarna, pa se nikakor ne more reči, da je neodgovorna. Kajti odnosi med Poljsko in Nemčijo bazirajo na "realpolitiki" pokojnega maršala Pilsudskega, veteranskega revolucionarja, ki je poznal vsetrike diktatorskih režimov. Pilsudski je že leta 1933 razumel, da je prišel čas, da se ustavi Hitlerja. Predlagal je Franciji, da francoska in poljska armada skupno nastopita proti porajajoči se nacijski vojaški mašini.

Nenapadalni pakt s Tretjim rajhom

Pilsudski, videč, da je zapad gluh in slep, je potem brez ovinkov sporočil Hitlerja, da mora Nemčija izbirati med vojno in mirom. Ako hoče Hitler vojno, se mu bo postreglo. Takrat bi bila poljska armada z lahkoto zasedla Gdansk, Vzhodno Prusijo in marširala v Berlin. Zato je Hitler, vedoč, da stari maršal ne blufa, podpisal nenapadalni

Official Organ of
The Slovene Progressive Benefit Society

Glasiilo
Slovenske Svobodomiselsne Podporne Zveze

Formula Beckove politike je enostavna

Izza smrti Pilsudskija leta 1935 je vodja poljske zunanje politike polk. Jos. Beck, trd in spreten diplomat, ki se je učil mednarodne politike v šoli starega maršala. Beckova zunanja politika temelji na enostavni formuli, da se Poljska ne more zanesti na nikogar razen na sebe. Beck ni nikdar zaupal Ligi narodov in nobene vere ni imel v obljube zapadnih demokracij ali v obveze kolektivnih varnostnih pogodb. Nacijem absolutno ničesar ne verjame. In kot so kazali baš zadnji dnevi, ko so Angleži in Francozi pričeli dvoriti Varšavi, ne pričakuje nobene pomoči od Londona in Pariza.

Pravilna ocena obljub zapadnih demokracij

V predmonakovskih dneh je bila večina opazovalcev mnenja, da je stališče Čehov nasproti Nemčiji z diplomatskega kot vojaškega stališča mogočno zavarovano. Poljska na drugi strani, so vztrajali številni kritiki, bo drago plačala za svojo politiko "samcatoga volka." Ampak Beck in njegovi tovariši so čisto trdili, da kadar se bo Nemčija odločila nastopiti proti Češkoslovaški, ne bo nikogar, ki bi z orožjem priskočil na pomoč Pragi. Monakovo je pokazalo, da je bil Beck v pravem.

To, kar se je zgodilo v Monakovem, je prepričalo svetovno javnost, da bo imel Hitler pristo roko v centralni Evropi. Ampak komaj par dni po monakovski konferenci se je Poljska zoperstavila rajhu s tem, da je okupirala mesto Oderberg, važno železniško križišče na bivšem češkem teritoriju. Nemčija je hotela Oderberga zase, ampak poljske čete se niso hotele umakniti, in Berlin je bil prisiljen izbirati med bojem in sprejetjem dovršenega dejstva. Hitler se je potuhnil in Oderberg je ostal v poljskih rokah. Svetovni tisk je ta značini dogodek skoro popolnoma prezrl.

Odgovor na kampanjo za "Veliko Ukrajino"

Po Monakovem, ko so naciji začeli svojo gonjo za "Veliko Ukrajino," so Poljaki takoj reagirali z obnovitvijo nenapadalnega pakta s Sovjetsko unijo, obenem pa so se pričela trgovinska pogajanja med Varšavo in Moskvo. Naciji so razumeli, da Poljska odgovarja na nemški pritisk proti poljskim interesom s proti-akcijo, naperjeno proti rajhu. To je jezik, ki ga Hitler razume. Poljska ne blufa in naciji to vedo.

LETALA ZA FRANCIJO

Francija je doslej v Ameriki naročila že 715 bojnih letal. Baš te dni je prišlo iz Pariza naročilo za 100 lahkih bombnikov.

NAPREDEK

GLASILO IN LASTNINA SLOVENSKE SVOBODOMISLNE PODPORNE ZVEZE.

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasom: 40c palec za posameznike; 35 palec za društva

Naročnina za člane 78c letno; za nečlane \$1.50; za inozemstvo \$2.00

PROGRESS

OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENE PROGRESSIVE BENEFIT SOCIETY

Owned and Published by the Slovene Progressive Benefit Society

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$78 per year — nonmembers \$1.50
foreign countries \$2.00

Advertising rates: 40c net for individuals; 35c net for societies

Naslov uredništva in upravnništva:
6231 ST. CLAIR AVENUE
Telephone: HENDERSON 5311

CLEVELAND, O.

NAPREDEK

VOLUME III

104

NUMBER 139

Entered as Second Class Matter August 5th, 1936, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of August 24, 1912.

V ARENI ŽIVLJENJA

PRIPOVEDUJE se o kralju mogočne dežele, ki je nekoč na sprejehu srečal preprostega moža in se spustil z njim v pogovor. Končno ga vpraša, kdo je. "Jaz sem kralj," odvrne tujec vladarju. "Kaj praviš? Ti da si kralj?" se zasmee resnični kralj. "Da," odvrne mož, "kralj sem, kajti vem, kako vladati samega sebe." Pri teh besedah je vladarju zamrznil smeh na ustnicah; nem in zamišljen je šel svojo pot naprej.

Zgodba se ni morda nikdar pripetila, ampak v nji je zapodeno zrno resnice, vredno razmišljanja in poglabitve. Kajti v bistvu smo vsi ljudje, dasi navezani na svet, okolico in razmere, samostojna bitja, takorekoč svet sam zase; nobena forma socialne ali ekonomske organizacije, v kateri se eventualno najdemo, nas ne more osvoboditi samih sebe. Sleherni izmed nas živi faktično dvoje življenj: živimo kot del celote, v kateri se izgubimo ter postanemo z njo neločljivo spojeni, a živimo tudi kot samotarji, kot popolni ločenci od vsakdanjih tokov dogajanja, z mislimi, čustvi in slutnjami, nabranimi mimo grede, nehoti in nevede, ki se jih mnogokrat riti ne zavedamo in katerim ne znamo dati konkretnega, določnega izraza, tudi če se jih zavedamo. Navzlic temu pa vemo, da vse te misli, čustva in slutnje, katerih ne moremo nikomur zaupati, ker enostavno ne moremo najti besed, s katerimi bi jih mogli opisati, so v resnici bolj verna slika tega, kar ima pomeniti besedica jaz kot pa takozvana resnična in realistična podoba o nas, ki je vidna in razumljiva okolici in družbi, v kateri se nahajamo.

Biti kralj samega sebe, znati vladati nad svojimi čustvi ter jih dati na uzdo razuma, je težka naloga; ena najtežjih, ki si jih mora kdo naložiti in jih uspešno izpeljati. Ampak bolj potrebna nego katera druga, zlasti v današnjih časih in razmerah. Kajti v dobi, ko se človeku zdi, da se svet podira in da vse vrednote, ki so znak kulturnega človeka, izgubljuje svojo veljavo, človek, tisti notranji človek, ki mora živeti ločeno, samotarsko življenje, potrebuje bolj kot kdaj prej poguma — poguma, da ne obupa nad samim seboj; da je sposoben kljubovati razburkanosti časa ter držati strah, ki ga naskakuje od vseh strani, pod kontrolo.

Ko je predsednik Roosevelt pred šestimi leti v tistih dneh obče panike, ki je naraščala od ure do ure kot strahoten hudournik, nastopal svoj urad, je poudaril eno misel, katero smo vsi vse prehitro pozabili. Rekel je, da Amerika ne more nihče drugi poraziti kot strah, in prva naloga vseh razumnih ljudi mora biti, da napovedo boj temu zavratnemu sovražniku. In dežela je kot pomljena planila na delo, kri je zavalovala po žilah naroda in skozi leto in pol so Zedinjene države pod vtisom te pomembne resnice pokazale drznost in pogum v reševanju perečih socialnih in ekonomskih problemov, ki bi se bila malo poprej zdela neverjetna. Od takrat smo zopet zagazili in staro mrtvilo, vsi smo zopet postali superkritični in malenkostni, pogum se je spremenil v neodločnost in dlakocepstvo, in zopet se nam zdi kot da za vsakim grmom čepi na tisoče neznanih strahov. Ampak tisto, kar je Roosevelt povedal pred šestimi leti, je še vedno res: ničesar drugega se nam ni bati kot strahu.

Ne maramo delati vtisa, da podcenjujemo resnost in pomembnost časa, v katerem živimo, še manj pa želimo koga navajati k lahkomišelnosti. Boj za življenje je danes trd in težak. Misel, kaj pride jutri, je huda in moreča. Nevarnost, ki preti temeljnim principom civiliziranega življenja, je resnična. Svoboda besede in vesti, katero je človek dvajsetega stoletja začel jemati kot nekaj samo po sebi razumljivega, je danes nesporno povsod ogrožena. Ampak nič ne bo pomagano, ako bi se vsled tega vdajali slepemu strahu, kajti s tem bi položaj le poslabšali; postali bi tem manj sposobni jasnega mišljenja in torej tudi boja za principe in ideale, v katere stavimo našo vero.

Dejstvo je, da danes živimo v dobi revolucionarnih sunkov in tresljajev, ki so zveržili vse oblike življenja, kakor smo ga bili doslej vajeni, in to je tisto, kar nas spravlja v paniko. Ampak sprememba je pravilo življenja, in velike spremembe v zgodovini človeštva se niso še nikdar izvršile brez bolečnih krčev. Take dobe so bile vedno polne preizkušenj, ampak človeštvo se je še vselej izmotalo iz njih in prišlo iz njih boljše kot pa je bilo poprej.

Jasno je, da se danes nahajamo v vrtincu ene take znamenite dobe. Težko in nevarno je živeti v taki dobi; miru in sigurnosti bi v takem času zaman iskali. Ampak

na drugi strani pa je baš taka doba skrajno zanimiva, napeta in zagonetna kot romantična povest. Nam, ki živimo danes, je usoda dala vstopnico v areno, v kateri se dnevno odiravajo dogodki, ki črtajo novo pot človeštvu. Ker smo deležni tega privilegija, moramo biti pač tudi pripravljeni zanj nekaj plačati. Cena vstopnicam se meri po senzacionalnosti in pomembnosti predstave, in to, kar danes zrejo naše oči, je resnično kolosalna produkcija!

ANTONU MLADIČU,

v spomin prvemu glav. predsedniku SSPZ

A. Zaitz

Koledar je kazal prvi spomladinski dan, 21. marca. In bil je res tudi prvi solčni dan po dolgem času hladnega vremena. Misli so se sukale okrog pomladi, katere prihaja ter okrog kosa, kateri je prvič zažrgolel na vrbo, stojajo pred našim glavnim uradom. S pričetkom gorkih in toplih dni se je počasi pričela zbuhati v meni misel na jezera, poloke in reke, kjer svoj prosti čas zapravim z ribolovom. Spomnil sem se na obljubo Antonu Mladiču, ko smo se pozno v jutro razhajali iz Bergerjeve dvorane s proslave tridesetletnice društva št. 1. Ko sta si ob razhodu stisnila roke, me je ponotno opomnil: "Da ne boš pozabil, Zaitz, na Fox River in me obiskal." "Pridem," sem odgovoril, "za gotovo, kakor hitro tista vaša 'kontra' ozeleni spomladi." In res bil šel, ravno tisto jutro me je prvi spomladanski dan spomnil te obljube. Pa ti nepričakovano zavoni telefonski zvonec. Victor Skubic, tajnik št. 1, je poklical Rusa: "Anton Mladič je umrl danes zjutraj." Osupnili smo vsi; v uradu nismo vedeli, da je bil zadnje čase pri slabem zdravju, in ker je bil zadnjič, ko smo bili skupaj, še čvrst in dobro ohranjen za svoja leta, sem vsaj jaz mislil, da ima še precej let pred seboj.

"Tone Mladič je umrl," je ponovil Rus; in za njim so prijavljeno ponavljali drugi: "Tone Mladič je umrl." Mož s prvo certifikatno številko, prvi član naše Zveze, njen ustanovitelj ter prvi glavni predsednik. Ponosni smo bili na tega našega energičnega moža, ponosni, da je bila prva polica, izdana po naši Zvezi, še vedno med živimi članskimi kartami. Zdad je ne bo več. Mož, kateri jo je posedoval, je šel za onimi našimi pionirji, kateri so prvi postavili tla svobodomiselnemu gibanju med Slovenci, in kateri sedaj postajajo čim dalje redkejši.

Tisti dan smo imeli v glavnem uradu soznanje, na kateri smo sklenili, da je naš urad na dan njegovega pogreba, to je v četrtek, dne 23. marca zaprt v znak soznanja nad izgubo našega velikega moža-pionirja in ustanovitelja naše organizacije, in določili, da mu v imenu Zveze poklonimo lep venec ter da se vsi člani upravnega pododseka udeležimo pogreba.

Na dan 23. marca smo bili z avtomobilom na poti v Alonquin ob Fox Riverju, kjer je zadnja leta živel pokojni Anton Mladič. Izredno lep dan je bil. Veliko lepši pa bi še bil, če bi šli k Tonetu na navadni obisk in če bi imel v kavi zadaj palico za ribolov, kakor sem bil namenjen, nego da nas je morila noč traja zavest, da gremo k pogrebu. In ko smo stopali preko ograje njegovega letovišča, sem se zopet spomnil obljube, da pridem, in nikdar pričakoval, da pridem prepozno. Zasut v kupu vencev je ležal v krsti, in na obrazu sem še vedno videl njegove resne poteze—poteze moža, ki je znal biti moč vedno in povsod. Kakor da ga slišim danes, ko je govoril na proslavi tridesetletnice društva št. 1. Počasi in predarno. "Veste," je rekel, "tako je bilo v pričetku, prve dni naše Zveze, in našteval težave in zapreke, skozi katero je bilo treba iti, da se je dalo življenje sedajni kipeči, življenja polni SSPZ. In ko sva se pozneje skupaj vsleda k mizi k pomneku, je zopet z isto počestnostjo in predarnostjo odgovorjal na moja stavljena vprašanja. "Veliko sem se zanimal za naše svobodomiselnost organizacije, kakor se zanimaš sedaj ti. Čez čas pa, saj ves, prišla je družina in šel sem ven na deželo na počitek, katerega sem bil potreben. Tudi sedaj zanimanje za našo Zvezo še ni minulo. Čitam in zasledujem njen razvoj in kritiziram sam zase."

"Čitam in kritiziram in zase." Koliko resnice je bilo v tem zadnjem stavku! Koliko tisočev čitateljev je po Ameriki, o katerih nikdar ne slišimo, kateri se ravna po tem, da presoja vsako stvar zase in napravijo sodbo sami. Najbolj odkritosrčno in poštena je ta kritika. Kritika v javnosti dostikrat zgubi svoj pomen in če že ne pomen, vsaj tisto globokost notrajnega zavedanja, ki se ga ne da razmetavati na papir.

Lep pogreb je imel Tone Mladič in zaslužil ga je. Zgodilo se je, da je zaspal ravno v času, ko je njegovo polje obrodilo najvišji sad. Seme, katerega je sejal pred tridesetimi leti, je obrodilo, in ni živel zaman. Iz tistih par mož, kateri so bili poleg Mladiča pred tridesetimi leti, je postala močna svobodomiselnost organizacija SSPZ z nad dvesto društvi, katere so posejana od Atlantika do Pacifika. In ravno pred zatonom njegovega življenja je bila ta organizacija, katero je pomagal ustvariti, na vrhuncu svoje gospodarske moči. Jaz vem, da so Tonetove oči ostale na velikih črkah v "Napredku" pred par tedni, ki so govorile, da smo 122% solventni, in da se je nasmehnil sam zase, misleč, da ni delal pred mnogimi leti zaman.

Pri odprtem grobu se je najprvo posločil v imenu Slovenske Svobodomiselnost Podporne Zveze njen glavni tajnik William Rus. V imenu društva št. 1 SSPZ, Peter Bernik, in v imenu SNPJ njen glavni predsednik Vincent Cankar. In ko se je po končanem govorih njegova krsta pogreznila v zemljo, so se pogreznilo samo zemeljski ostanki Antona Mladiča. Dela, katerega je storil še niso; ona bodo živele naprej še dolgo in dolgo ko njega ne bo več. Tisti, kateri bodo kdaj pisali zgodovino Slovencev v Ameriki, se Toneta Mladiča ne bodo mogli ogniti, kakor se ne morejo drugih naših velikih svobodomiselnostev, Kondeta, Zaverznika, Stoničev, Klojučarjev, Medica in še mnogih drugih. Ti ljudje so storili na polju prebujenja našega delavca več kot vsi drugi pastirji. Zato bo spomin nanje ostal, dokler bo tlela in dokler ne zažari z veliko plamenico svobodna misel, kateri so pripravljali pot ti naši pionirji, in katere je up svetovnega proletarijata. Vpijte vi na desnici še toliko, denuncirajte, in tlačite nas nazaj v temo a ne boste uspeši. Ne boste, dokler bo še kolikaj tlela svobodna misel v našem delavstvu, in dokler so še tukaj ljudje, ki so pripravljene nadaljevati delo naših pionirjev, je ves vaš trud zaman. Svobodomiselnost je živelo in bo živelo!

Tonetu Mladiču, našemu prvemu glavnemu predsedniku, naj bo ohranjen časten spomin. Nad njegovo izgubo žaluje Slovenska Svobodomiselnost Podporna Zveza, kateri je bil ustanovitelj, in vsi drugi zavedni delavci, kateri znajo ceniti delo prvih svobodomiselnost med nami. V tej leški uri sočustvujemo z ostalo družino ter ji izražamo naše iskreno soznanje.

DOPISI IN POROČILA ČLANSTVA

Federacija SSPZ v zapadni Pennsylvaniji

Na seji Federacije SSPZ v zapadni Pennsylvaniji, katere se je vršila v Herminie No. 2, feb. 26, je bilo zastopanih 15 društev in 82 zastopnikov. Tajnik Federacije, sobrat Karish, je podal finančno poročilo; dohodki od zadnje seje so bili \$62.95, izdatki pa \$63.45, v blagajni se še nahaja \$81.39.

Poročila zastopnikov: Od društva 126 da so dobili 7 novih članov v mladinski oddelek. Društvo 86, da je en član umrl. Društvo 196, da je umrl predsednik društva sobrat Jos, Kaučič. Društvo 80 je dobilo novega člana v mladinski oddelek. Društvo 189 da je odstopilo od Federacije. Društvo 237 poroča, da se bo vršil to leto National Bowling Tourney, katerega pripravljajo angleško poslušajoča društva Zveze; na ta turnej se vabijo tudi slovensko poslušajoča društva. Glede \$50.00, katero svoto je to društvo "Progressors" darovalo Federaciji od svoje prireditve prošlo leto na Labor Day, in ni bilo priobčeno v glasilo, prosijo, da se to priobči v glasilo. Društvo 172, da so dobili 10 novih članov v mladinski oddelek. Druga društva poročajo da ni nič posebnega pri društvih.

Federacija je sklenila, da priredi svoj letni piknik v Presto, Pa., in sobrat Kvartič se je zavzel dobiti prostor za piknik.

Poročilo iz glavnega urada Zveze glede poslovnice za Pennsylvanijo se je vzelo na znanje in se je dalo priznanje glavnemu odboru za delovanje, da se dobi poslovnicca, zastopniki pa da to pojasnijo njih članom na društvenih sejah.

Seja je odobrila sledeče prošnje članov: John Zalaznik, št. 172, asesment za 3 mesece, \$5.34; Josip Perko, št. 139, asesment za 3 mesece, \$3.12.

V svrhu agitacije in kampanje za novo članstvo. Seja je sklenila, da se kampanja podaljša do novembra meseca, in da bo Federacija plačala za vsakega novega člana v odrasli oddelek 50 centov in mladinski oddelek 25 centov. Federacija apelira na vsa društva in člane Zveze v zapadni Pennsylvaniji, da sodelujejo v kampanji.

Kot mesto prihodnje federacijske seje je bil izvoljen Library; seja se bo vršila v nedeljo 21. maja v Slovenskem Domu. Društvo št. 172 v Library bo pripravilo za ta dan veselico ali piknik, na katerem bo sobrat Vrhovnik kazal film iz Slovenije. Vstopnina bo 10 centov. Federacija apelira na vsa društva in člane Zveze, da se udeležijo te prireditve.

Predsednik federacije sobrat Br. Barilar, je dal poročilo o pripravah Slovenskega dneva v zapadni Pennsylvaniji, kateri se bo vršil 8. julija v West View Parku, Pittsburgh. Pripravljani odbor apelira na vse federacije, katere tvorijo ta odbor, da posodijo tem odboru vsaka \$5.00, katera svota bo povrnjena po prireditvi. Federacija je poročilo sprejela in odobrila posojilo.

Sobrat Rednak predlaga, da federacija nekaj daruje za begunce iz republikanske Španske. Sprejet je bil predlog, da se daruje iz blagajne \$5.00 in da se naredi kolekta ter je bilo nabrano \$4.45. Tajniku je bilo naloženo, da pošlje ta denar na Prosvetno Matico.

Louis Karish, tajnik. Matt Spoler, zapisnikar

Veselica v Evelethu

Eveleth, Minn. — Na plesno veselico, katero priredi društvo "Zarja" št. 117 SSPZ vabi se članstvo in vse ostalo občinstvo, da se iste vdeležijo v čim obilnejšem številu. Zabave bo dovolj za stare in mlade. Veselica se vrši v soboto 15. aprila v Eveleth Auditorium. Za ples bo

igral naš dobro poznani Bill Rūpar's Radio Orchestra.

Začetek zabave ob devetih zvečer. Vstopnina je samo 25c. Na redni mesečni seji je bilo sklenjeno da vsak član plača eno vstopnico, ako se veselice vdeležijo ali ne. Le bolniki so izvezeti.

Torej upam, da se temu vabilu vsi odzavete. Na svidenje! Rudolph Bazil, tajnik.

Smrt ugrabila člana

Ely, Minn. — Sporočati moram žalostno vest, da nam je smrt zopet ugrabila enega člana, brata Franka Delaka. Pokojni je sicer že dolgo bolehal, pa vseeno se je trudil in delal do zadnje ure. Na 14. marca je v rudniku še ponočni šiht naredil, se umil in opraval, da gre domov, ko se je nenadoma zrušil na tla in po njem je bilo. Bil je 52 let star.

Br. Delak je bil dober in skrben oče svoji družini in je sploh povsod in vsakemu pomagal, če je mogel. Bil je član dveh društev, Rudar št. 54 SSPZ, pri katerem je bil tudi večleten uradnik nadzornega odbora, in spadal je tudi k SNPJ.

Rojen je bil v Ljubljani, v Ameriko pa je dospel leta 1906. Zapuščal 80-letno mater, ženo, enega sina in eno hčer, nadalje dva brata in tri sestre, namreč Louisa na Biwabicko, Edwarda v Belgradu v Jugoslaviji, Sylvijsko, por. Skedel v Johnstownu, Pa., Ano, por. Grahek v Milwaukee, Wis., in Marijo por. Est v Ljubljani.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naše soznanje!

Nadalje naj omenim, da se je sobrat Ignac Jerič hudo ponesrečil v rudniku; polomilo in zmečkalo mu je obe nogi. Želim mu, da bi se prej ko mogoče pozdravil.

Z braškim pozdravom, Matt Praprotnik, tajnik.

Inicijativa podpirana

Cleveland, O. — Članstvo društva št. 87 SSPZ je na svoji redni seji dne 19. marca soglasno osvojilo predlog oziroma sklenilo, da podpira inicijativni predlog društva št. 63 iz Sheboygana, Wis., ki predvideva dodatno točko k že obstoječi točki 269 sedanjih pravil Razlog, da društvo št. 87 podpira tak dodatni predlog je prepričan njegovega članstva, da je le v korist in napredek organizacije. Sprejem tega predloga bo za društva in Zvezo velikega pomena in bo predvsem pospeševal rast našega mladinskega oddelka. Res je sicer, da je konvencija skoro pred durmi, ampak pomisliti je treba, da je doba enega leta za Zvezo in njen napredek veliko večjega pomena kot pa stroški, ki bi nastali v zvezi s splošnim glasovanjem. Poleg tega bomo imeli do prihodnje konvencije že rezultat pred nami in vedeli bomo, če je bil predlog v korist organizacije.

Društvo št. 87 apelira na vsa društva SSPZ, da podpirajo inicijativni predlog društva št. 63, da tako pride na splošno glasovanje, kajti prepričani smo, da bo to le v korist in napredek Slovenske svobodomiselnost podporne zveze.

Za društvo št. 87: Anton Mostar, predsednik John Turk, tajnik in blag.

Članom društva št. 142

White Valley, Pa. — Vsem članom in članicam društva št. 142 SSPZ se sporoča, da je bilo na zadnji redni seji dne 19. marca sklenjeno, da vsak enakovreden član in članica plača v društveno blagajno po 50c in sicer za mesec april, maj in junij, članice, ki so zavarovane samo za smrtnino, pa po 25c za iste tri mesece.

Nadalje je bilo sklenjeno, da se povabi br. Mike Vrhovnika, da nas obišče dne 28. maja, ko bomo skupno z društvom št. 218 in

(Dalje na 3. str.)

Pa brez zamere...

Pomlad se je oficijelno vrnila v deželo in se torej spodobi, da vam želim, da bi jih še veliko dočakali. Kaj boljsega mi ne pride na misel. O pomladskih sapicah, zelenih gajih in nenihi cvetkah vam ne bom pravil, ker te pomladanske robe v Clevelandu za enkrat ni še na vidiku.

Ne vem, kako je drugod, ampak tu pri nas, se letošnja zima vede kot kakšen vsiljen agent, človek je misli, da bo imel mir, ko napravi strateški umik pri zadnjih vratih minuto pozneje pa se že prislina nazaj pri prednjih. Ampak nič zato. Še malo pa jo odkuri, težke sukne bodo izginile in kamrah, in ne bo še več treba beliti glave z računmi za premog.

Med največji bunk pod solncecem spada takozvana diplomatska vljudnost. Zadnji teden je pomožni tajnik Zed. države Welles poštno ošvrkal Hitlerjev režim radi ropa češke ter označil čin kot "zlobno nepostavnost," ampak ko mu je zastopnik nemške vlade par ur pozneje uradno sporočil o "spremembah," ki se je završila v Pragi, je svoje poročilo zaključil s "odličnim spoštovanjem," Welles pa je sprejem naznamila o ropu vzel na znanje z "visokim spoštovanjem." Če bi mene prišlo, da hočem koga oklofutati, bi tega storil ne z visokim in ne odličnim spoštovanjem, in tudi bi ne vzel na znanje klofute, bi mi jo kdo prisolil, ne s takim ne drugačnim spoštovanjem Hell, tu se že vse neha!

Nekatere ljudi strašno skrbi, ker je novi član najvišje sodnije William O. Douglas, samo 40 let star. Ni ne siv ne plešat in tudi revmatizem ga menda še ne bo, to se pravi, da je še pri polni moči svojih telesnih sil. Kaj pa je narobe s tem? In pri 40 letih moški tudi nismo nobeni bebički.

Mrs. Roosevelt je oni dan rekla, da ženske v Ameriki še niso dovolj zrele, da bi mogle misliti na urad predsednika Zedinjenih držav. To utegne biti res, ampak navzlic temu je bila v Beli hiši še marsikatera babinca (čepar v hlačah) in najbrže tudi še bo. In kar se Mrs. Roosevelt samoteče, se meni zdi, da bi ravno ona naredila prav dobro in razumno predsednico. Včasih se mi dozdeva, da skoro boljše kot njen mož.

Neki clevelandski brat Hrvat je peljal svojo drago ženko v domovino na obisk, potem pa je je pozabil s seboj vzeti, ko se je vrnil nazaj v Ameriko. Zdad se ga vsled tega zapri. Je že hudisti, ko so nekateri zakonski možje tako salamensko pozabljeni!

Dodajte v besednjak visokih zverin, kjer že stoji "Il Duce" in "Der Fuehrer" še "El Caudillo." To bo poslednji uradni nastop španskega fašističnega diktatorja Franca. Jaz nisem jezikoslovec, ampak če se ne motim, se ta beseda izgovori nekam tako kot "kadijo." In prišel bo čas, ko bo fašistična golazen bežala, in takrat se bo kadilo za "caudillo."

NAJCENEJŠI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI JE ENAKOPRAVNOST

6231 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio

Naročnina za celo leto izven Clevelanda je samo \$4.50.

Slovenska Svobodomiselna Podporna Zveza

USTANOVLJENA 1908 INKORPORIRANA 1909

GLAVNI URAD: 245-47 WEST 103rd STREET, CHICAGO, ILL. Telefon: PULLMAN 9665

UPRAVNI ODBOR:

JOHN KVARTICH, predsednik, 411 Station Street, Bridgeville, Pa. RUDOLPH LISCH, podpredsednik, 716 E. 99 St., Cleveland, O. WILLIAM RUS, tajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill. ANTON ZAITZ, pomožni tajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill. MIRKO KOTHEL, blagajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill. MICHAEL VRHOVNIK, direktor angleško poslujočih in mladinskih društev, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.

NADZORNI ODBOR:

WILLIAM CANDON, predsednik, 1038 E. 72nd St., Cleveland, O. JOSEPH H. GRILLS, Box 69, Moon Run, Pa. JOHN MAREN, 618 W. Pierce St., Milwaukee, Wis.

POROTNI ODBOR:

FRANK PUCEL, predsednik, 17921 Delavan Road, Cleveland, Ohio. FRANK MEDVED, Box 40, Yukon, Pa. VINCENT PUGEL, 1409 South 56th St., West Allis, Wis.

UREDNIK-UPRAVNIK GLASILA:

VATRO J. GRILL, 6231 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

GLAVNI ZDRAVNIK:

DR. F. J. ARCH, 618 Chestnut St., Pittsburgh, Pa.

IZ GLAVNEGA URADA SSPZ

Predlog za dodatno točko k pravilom SSPZ

Inicijativni predlog društva št. 63, Sheboygan, Wis., ki do-joča, da narj bi se za redne porode izplačevalo nadaljnih \$5.00 v prilog zavovalnine novorojenčka, je bil v angleščini dvakrat priobčen v glasilo, kot je bil tudi v prevodu, v slovenskem jeziku, priobčen v NAPREDKU, št. 133, izdanem 15. februarja, 1939. Čas za podporo tega predloga je do 17. aprila, 1939, na kateri dan morajo biti društvena obvestila v rokah gl. tajnika. Društva, ki žele, da pride predlog na splošno glasovanje, naj izpolnijo, podpišejo in odpošljejo v gl. urad sledeče:

OBVESTILO O PODPORI PREDLOGA DRUŠTVA ŠTEV. 63

Glavnemu tajniku SSPZ:—

Društvo št. SSPZ, v

je na svoji seji dne 1939, s nadpolovičnim številom oddanih glasov zaključilo, da podpira stavljeni predlog društva št. 63 in želi, da pride na splošno glasovanje.

Datirano v dne 1939.

Predsednik Tajnik (Pečat)

DOPISI IN POROČILA ČLANSTVA

(Dalje iz 2. str.)

Vrtcem št. 103 imeli priredbo. Mislim, da nam bo kazal slike iz stare domovine, sicer pa nam bo o tem gotovo on sam kaj poročal. O tej priredbi bom v kratkem obširneje sporočil v glasilo.

Naj tudi sporočim, da ima naše društvo št. 142 svoj kegljajski team. Naši kegljavci so zadnjič šli v Claridge in se udarili s teamom od društva št. 2. Da so dobri igralci, dokazuje dejstvo, da so prinesli zmago domov. Živeli kegljavci št. 142!

Jurij Previc, tajnik.

Kampanja za "Cankarjev glasnik"

Cleveland, O. — Dolgo zaželeni književni mesečnik "Cankarjev glasnik" je med nami. Nad podrgo leto že nosi v prebrubene vrste novo življenje, življenje duševne pobude in miselnosti in na tem polju izpopolnjuje vrzel med dosedanjimi publikacijami. Postal je meso in kri, redni posetnik čitateljskega kroga in pridobitev za tiste, ki hočejo razglabljanja in z čitanjem pokrepiti svoje znanje.

Statum revije, naj si bo leposlovno ali pedučno, je visok. Pisana je v načinu in slogu, kakršnega nam more nuditi edino le pisatelj, kot je Edin Kristan. Cujmo iz te revije razkošno izvajanje in oblikovanje, Kristanov novoletni citat:

"Odrešenje človeštva mora priti iz človeštva. Trpljenja o-tresti se morajo trpini. Dvigniti se morajo ponižani, Verige streti morajo tisti, ki so vkovani. Kadar človeštvo stare svoje o-kove, takrat zaplami nebeški ogenj vsemu človeštvu in novo leto bo zapisano v zgodobino rodu.

Oj velikan, zavedi se! Trpel si, garal si, hiral si in umiral, na

Golgote so te vodili in križali te. Pa vendar živiš. In ti si svet. Tvoje glave mislijo, tvoje roke ustvarjajo. Tvoje je delo, tvoja je moč. Na milijone in milijone je drobcev, vsak za se le prašek in pena, vsi skupaj največji hrust, najmočnejša sila, nezmagovalec.

Svet čaka, da vstaneš. Ko dvigneš zastavo svojega edinstva, bo tvoj. Pred tabo se razproste, da ga preorješ, poseješ, posuješ z cvetjem in oplodiš. Tvoj svet, nov svet, svet svobodnega človeštva, oplemenjenega človeštva."

Ali ni že samo te vrstice pravi literarni biser? Umotvor uma in izražanja? Kje je najti mo-gočnejših besed, močnejše volje po ustvarjenju in enakega oblikovanja? In "Cankarjev glasnik" redno prinaša članke izpcd peresa tega pisatelja.

"Cankarjev glasnik" še nima tistega čitateljskega kroga, kot ga zasluži taka revija. Boriti se mora z finančnimi težkočami, kot vsaka druga delavska publikacija, za to je razpisana kampanja za pridobitev novih naročnikov.

Naročnina za nove naročnike je v tej kampanji znatno znižana. Za celo leto je naročnina \$3 za pol leta \$1.50. Kdor pošlje \$1.00 za naročnino upravnistvu bo dobival revijo po pet mesecev.

Naročnino je poslali na "Cankarjev glasnik" 6411 St. Clair Ave. Cleveland, O. Zastopniki so opravičeni do 30 odstotkov popusta ali pa do posebnih nagrad. Pišite za pojasnila!

"Cankarjev glasnik" je vreden naše opore. Citajmo in naročimo si ga, s tem pomagamo na eni strani ohraniti dobro delavsko revijo, na drugi strani pa bomo sami profitirali.

Leo. Poljšak

Društvo "Prijatelj"

Euclid, O. — Sedaj, ko je zimska sezona že skoraj odšla,

je še malo časa za zabave v notrajnih prostorih, kajti še malo, in vsi bodedo hiteli v prosto naravo. Društvo Prijatelj se bo poslužilo te prilike in priredilo malo domače zabave in card party v korist blagajne v soboto večer dne 1. aprila po seji v Društvenem Domu na Recher Ave. Vstopnina bo prosta.

Društvo vabi vse člane našega društva in njih prijatelje, da nas posetijo na ta večer. Okrepčil in razvedrila bo dovolj za vse in tudi za pesaželjne bo igrala primerna godba. Posebno se pa vabi še člane drugih lokalnih društev, kateri spadajo pod okrilje SSPZ. Obiščite vaše brate in sestre v Euclidu, kjer s tem jim boste dali poguma za večjo in boljšo bodočnost.

Sedaj pa zopet apeliram na člane društva "Prijatelj", da se gotovo vdeležo seje in zabave po seji prihodnje soboto dne 1. aprila.

John J. Kikol, tajnik.

Naznanilo in zahvala

Red Star, W. Va. — Odgovarjam vsem na vsa vprašanja, kako se dela, ker mi ni mogoče vsakemu posebej odgovarjati. Torej odgovorim vsem skupaj na tem mestu, da se dela po en ali dva dni na teden; torej ne svetujem nikomur sem za delom hoditi in trošiti denar brez potrebe.

Sporočiti imam tudi žalostno novico, da je preminila Ana L. Wise, soproga Joe P. Wise ml., 2. marca v starosti 26. let. Bolehala ni nič. V petih urah je bila zdrava in mrtva. V imenu mojega sina se zahvaljujem sorodnikom, znancem in prijateljem za udeležbo pri pogrebu iz tako oddaljenih krajev in sicer Mr. in Mrs. Andy Jerman E. 232nd Str. Cleveland, Ohio; Mrs. Mary Jerman, Tony Jerman ml. in soproga in Frank Jerman ml., vsi iz Clevelanda, O. Tony Wise in dva sina s Pepper Ave. Cleveland, O.

Torej se vsem zahvaljujem za udeležbo pri pogrebu in za cvetlice, in onim, ki so darovali za maše. Lepo se zahvalim tudi rodbini Škerl, E. 157th St. za poslano cvetlice, kakor tudi Mr. in Mrs. Frank Kaušek, sinček in hčerka Mrs. Agnes Paulin in neki poljski družini, ime mi ni znano, in Mr. Jos. Primožič in sestra Katy, vsi iz Charlestone, W. Va. Mr. John Herik in soproga iz Bele, W. Va. Mrs. Ma-

ry Mohar in Tony Kuret iz Killarney, W. Va.

Torej draga sinaha, imela si veliko prijateljev, za katere mi nisimo vedeli, ali poklicala si jih na zadnji poti tvojega spremlstva.

Šest in devetdeset avtomobilov prijateljev se je pomikalo proti tvojemu grobu in veliko jih je že tam te pričakovalo. Torej draga nam sinaha, zapustila si nas in šla si v večnost. Za teboj žaluje tvoj soprog Joe Wise in tvoja ljubljena hčerka Ramona in rodbina Jos. Wise starejši, tvoja mati, štiri omožene sestre in njih soprogi in dve samski sestri in tvoj brat Joe Zenlo in rodbina.

Joe Wise
Red Star, W. Va.
Box 48.

Zahvala odbora koncerta Slejkotovih bratov

Collinwood, O. — Lep koncert Slejkotovih bratov iz Collinwooda, kateri se je vršil v Slov. Delavskem Domu na Waterloo Rd., dne 5. marca, je sijajno izpadel v vseh ozirih. Vsekakor odbor ni pričakoval tako sijajne udeležbe od strani naše publike radi artističnega programa, toda zmotili smo se tudi v tem. Narod je razumel, prišel in užival artistično proizvajano godbo Slejkotovih fantov. Mr. in Mrs. Slejko sta lahko ponosna na svoje otroke, ker sta jih vzgojila v naprednem duhu, fantje pa so lahko ponosni, da so danes priznani glasbeniki; odbor koncerta jim castita.

Odbor se prisrčno zahvaljuje cenjeni publiki za sijajni poset koncerta. Zahvala gre tudi slovenskim organizacijam in posameznikom, kateri so darovali v obliki oglasov v programno knjigo ter darovateljem, katerih oglasov ni bilo v programni knjigi: Anton Dolgan trgovec z železnino in radiu aparati na Waterloo Rd., pevski zbor Slovan, Mr. Victor Wood iz West-trop Ave., društvo Waterloo Camp No. 281 WOW in Mr. Frank Race lastnik The Mayflower Dairy. Odbor se vsem še enkrat prisrčno zahvaljuje. Hvala za vsestransko pomoč vsem delavcem na prireditvi in ženskemu odseku SDD za oskrbovanje kuhinje. Hvala tudi tvrdki A. Grdina Furniture Co. za posodo dveh luči, ki se jih je rabilo pri koncertu na odru.

Da je koncert bil proizvajan s tako fineso, gre pohvala tudi

pianistinji Miss Veri Milavec, katera je vse točke tako graci-ozno spremljevala. Pripoznanje moramo dati tudi "The Statu-attes klubu SDD" kateri je so-deloval pri koncertu z nastopom v živi sliki.

V imenu Mr. in Mrs. Slejko ter njihov otrok se zahvaljujemo tudi darovalcem cvetlic, poklon v pripoznanje, mladinsko dru-štvo "Vrtec" št. 11 SSPZ in mladinsko društvo od društva "V boj" št. 53 SNPJ, ter klubu Statuattes SDD. Collinwoodska naselbina oziroma šlovenski Cle-veland pa je lahko ponosen, da je zgodovina nas priselencev za eno dejanje bogatejša iz ozira našega narodnega in kulturnega vdejstvovanja.

Odbor koncerta:
Anton Rupnik, preds., Vincent Coff, tajnik, Frank Pucel, blag. Nadzorni odbor: John Zaman, Mrs. Luka Slejko, Frank Ipavec, Anton Jankovic.

Smrt vzela mlado članico

Chicago, Ill. — Članstvu dru-štva Rožnik, št. 227 SSPZ se tem potom priporoča, da vsak po svoji moči agitira med znanci in prijatelji, da pridobimo društvu novih moči, s tem da agitira za napredek svojega dru-štva in s tem naredite tudi uslu-go novim članom oziroma njih koristnikom za slučaj nesreče, SSPZ pa vas bo nagradila za vaš trud z odškodnino oziroma nagrado. Nič ne ve, kdaj ga kje nesreča ali smrt zadene.

V minulem mesecu je naše društvo izgubilo zelo agilno člani-ko Mary Hrast. Bila je še mlada po letih in je kar nanaglo preminula. Društvo in prijateljji jo bodo zelo pogrešali. Pokojna Mary zapušača dva sina in hčer ter očeta v državi Minnesoti. Vsem prizadetim v imenu dru-štva izrekam naše iskreno sožalje, pokojni Mary pa bodi lahka ameriška gruda.

Društva so dandanes še potrebna in društvo Rožnik in SSPZ vabi vse v našo sredo, dokler smo še zdravi, in če pride do nesreče vam nudi vsestransko pomoč. Vabim tudi člane na prihodnjo redno sejo, da se iste vdeležite v polnem številu.

John Potokar, zapisnikar.

Na redni društveni seji za mesec marec je naše društvo med drugim tudi diskusiralo izjavo, tikajočo se enega chicaškega društva glede pošiljanja ases-mentja. Omenjena izjava je bila priobčena v zapisniku seje glav-

nega odbora. Ker se naše dru-štvo ne čuti prizadeto, smo zaključili, da se o tem da izjava v glasilo "Napredek." Odgovorno osebo za dotično izjavo pa opo-zarjamo, da v bodoče navede ime oziroma številko društva, da ne bo letela refleksija na one, ki vršijo svojo nalogo in dolžnost.

Za društvo Rožnik:
Frank Zlogar, predsednik
Andrej Cizej, tajnik
Paul Berger, blagajnik
John Potokar, zapisnikar.

Smrt članice

Meadowlands, Pa. — V nede-ljo 26. marca je umrla članica društva št. 118, Johana Dolenc. Pobrala jo je pljučnica. Več bo poročano pozneje.

Mike Gerčar.

OD TEDNA DO TEDNA

(Dalje s 1. str.)

Tisti, ki danes propagirajo anti-semitizem, delajo to, ker v židih vidijo najpriročajšega grešnega kozla, ki naj bi nosil odgovornost za zla, ki so lastna družabnemu redu, pod katerim živimo. Če bi židov ne bilo, bi to vlogo naprtli kaki drugi manjšini. Danes ni niti enega resnega znanstvenika na svetu, ki bi trdil, da ima kaka plemenska ali verska skupina v zakupu vse do-bre ali slabe lastnosti. Ljudje smo si več ali manj enaki. Razlike, kolikor jih je, so nastala kot posledica življenja v gotovih razmerah. Le z razumnim de-lom, da se izboljša razmere za vse ljudi si bo človeštvo zgradilo pot v boljšo bodočnost.

Ali bodo Poljaki kos Hitlerjevi igri?

(Dalje s 1. str.)

Brezobzirno zatiranje nacijske propagande

Čehi so z nemško manjšino postopali skrajno obzirno in hu-manitarno. V zahvalo so dobili Henleina in nacizem v lastni državi, ki je skopal grob republi-ki. V ostrem kontrasti s tem je akcija Varšave v Poljskem ko-ridorju. Nemce se nasiloma seli iz tega strateško važnega pasu in se jih nadomešča s Poljaki, med katerimi je veliko bivših podčastnikov, o katerih lojalnosti ne more biti nobenega dvoma. Nacijska propaganda in politično prodiranje se v Koridorju brezobzirno zatira, in ljudje, ki so bili tam, vedo povedati, da so tam nastanjeni najboljši regi-menti poljske vojske. Ako bo ho-tela Nemčija dobiti Koridor, se bo morala boriti zanj. In isto utegne veljati tudi glede Gdan-skega.

Blok, ki naj ustavi nemški valjar

Beckov načrt gre očividno za tem, da bi se organiziral blok držav, takozvana "Tretja Evro-pa," ki bo sposoben ustaviti nemško prodiranje na vzhod. Danes je še prezgodaj, da bi bilo mogoče reči, ako se po poskus obnesel ali ne, ampak precej go-tovo je, da Poljske nemški va-ljar ne bo strl, kakor je strl Češkoslovaško, to se pravi, brez boja.

Varšava noče nič slišati o pogajanjih

Iz dobrega vira se je zvedelo, da je general Goering tekem enega svojih mnogoštevilnih lov-skih izletov na Poljskem rekel polk. Becku: "Mi bi vam lahko iztrgali Koridor, ampak vemo, da bi nas to stalo pol milijona življenj. Toliko ni vreden za nas. Obdržite torej Koridor in dajte nam odškodnino kje druge." Ampak Poljska ni od tedaj storila še ničesar, kar bi dalo misli-ti, da se je pripravljena podati na spolzko pot pogajanj in kom-promisov, ki se vselej končajo tako tragično za vsakega, ki se je še kdaj spustil v tako igro z naciji.

Izključeno ni, da bo Poljska podlegla kot je podlegla Češko-slovaška, ampak če se to zgodi, si Poljaki vsaj ne bodo mogli

očitati, da jih je katastrofa do-letela, ker so več zaupali drugim kot pa samim sebi.

Pokojni člani

(Umrl meseca februarja, 1939)

Dne 17. februarja je v Her-minie No. 2, Pa., za večno zaspal ANTON KONCILJA. Pokojni je bil rojen leta 1887 v vasi Kresnice, okraj Litiija, v Slove-niji. Tu zapušača soprogo. Bil je član društva št. 86 SSPZ od leta 1912.

V Cle Elum, Washington, je 11. februarja umrl JAKOB BIZ-JAK, rojen leta 1872 v vasi Dra-žgovše, okraj Kranj v Sloveniji. Tu zapušača dva sina in dve hče-ri. V SSPZ je pristopil leta 1910 v Somerset, Colorado, ob času smrti pa je bil član društva šte-92, v Cle Elum, Wash.

V Sygan, Pa., je nagle smrti umrla dne 26. februarja, članica mladinskega oddelka AMELIA LAZZINI, stara 15 let, rojena istotam. Njeno izgubo težko po-grešajo stariši in bratje, kojim je bila sestra oziroma hčerka edinka in Vrtec št. 72, pri ka-terem se je vneto udejstvovala. Članica ni bila še prav dobro le-to.

V Chicagu, Ill., je 24. februar-ja, za večno zaspal JOHN PO-GAČNIK, rojen leta 1869 v vasi Podnart, občina Ovsišje, v Ra-dovljiškem okraju na Gorenj-skem v Sloveniji. Podlegel je srčni bolezni.

Pokojnik, ki je bil le en teden vdovec, zapušača tri darostle si-nove: Johna, Henryja in Adol-pha in hčer Anno, poročeno Princ. Pristopil je v društvo št. 1, katerega član je bil do smrti, dne 9. julija, 1908, ter bil lastnik izvirnega certifikata št. 8, SSPZ. Bil je torej usta-novitelj SSPZ in njen član še pred inkorporacijo.

V Chicagu, Ill., je dne 24. fe-bruarja umrla nagle smrti MARY HRAST, vdova pokojne-ga Antona Hrast, vsled možgan-ske kapi. Pokojna je bila roje-na leta 1893, v Jelševniku pri Črnomlju v Sloveniji, a zrejena v Ely, Minnesota. Tu zapušača dorastla sinova Antona in Emi-la in hčer Bertho. Bila je člani-ca društva št. 227, od leta 1931 in delavna pri vseh društvenih priredbah.

V Butte, Montana, je premi-nul dne 15. februarja, FRAN E. JENIKER, rojen leta 1884 v vasi Velkiban št. 11, pošta Št. Jernej, v občini Kostanjevica, v Sloveniji. Pokojni je bil tu ože-njen. Zapušača soprogo Mary in sinova Franka in Charles-a. Pri-stopil je v SSPZ društvo šte-149 leta 1925, umrl je pa kot član društva šte-209.

Koledar prireditev SSPZ

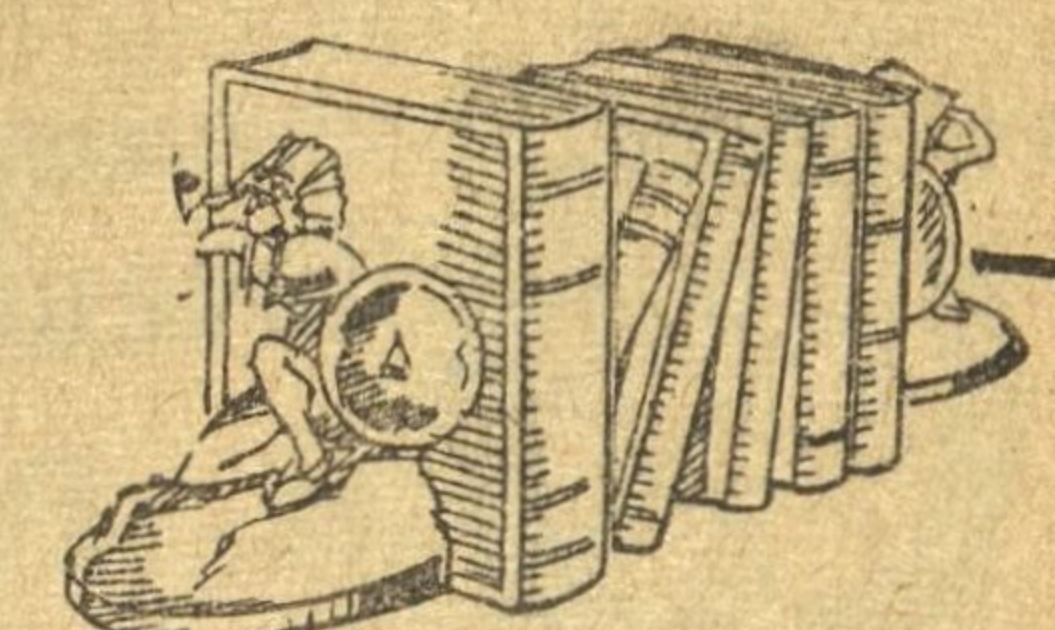
SOBOTA in NEDELJA, 15. in 16. aprila—Narodna kegljavska tekma SSPZ v CLEVELANDU, Ohio. Tekmovalne igre na keglji-šču St. Clair-Eddy Recreation. Velik sprejemni ples in 12-letni-ca društva "Spartans" v soboto zvečer v auditoriju SND, v ne-deljo zvečer banket v spodnji dvorani SND.

SOBOTA, 22. aprila—Predva-janje filmov iz Slovenije in ves-eleca društva "Gorjence," št. 104, CHICAGO, Ill., v Fleiner-jevi dvorani, 1638 N. Halsted St.

VLOGE
v tej posojilnici
zavarovane do \$5,000.00 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.
Sprejemamo osebne in društvene vloge
Plačane obresti po 3%
St. Clair Savings & Loan Co.
6235 St. Clair Avenue HEnd. 5679

Račun - SSPZ - Statement

Članski oddelek		Adult Department		FEBRUARY 1939			
Društ. št.	Lodge No.	Društva vplačila: Lodges Paid-in.	Društva prejela: Lodges Received.				
44	1434	5.00	115	47.76	22.00		
45	5.41	—	116	30.44	185	5.36	
46	143.89	89.50	117	138.87	10.00	187	35.40
47	45.78	20.00	118	14.54	—	188	26.39
48	83.84	55.00	119	57.73	—	189	116.31
52	19.12	—	120	184.37	5.00	190	25.21
53	55.95	48.00	122	25.55	99.31	191	23.24
54	209.51	51.00	123	124.00	25.50	192	74.89
55	81.65	—	124	95.11	15.50	193	12.66
56	75.37	32.00	125	43.12	5.00	194	5.72
57	4.89	—	126	115.61	—	195	13.21
59	130.48	52.19	127	51.39	45.50	196	45.92
60	99.08	50.00	130	11.44	—	197	103.12
61	56.95	51.00	131	51.02	—	198	348.77
62	22.59	—	132	34.72	—	199	36.69
63	149.86	30.00	133	12.79	15.00	200	78.80
64	56.56	35.00	135	9.04	—	201	44.77
65	10.35	5.00	138	16.97	—	202	46.93
66	37.69	—	139	94.70	36.00	204	149.01
67	73.53	16.63	140	138.66	—	205	104.97
68	6.06	8.00	141	44.75	—	206	7.54
69	79.39	31.00	142	106.57	—	207	30.85
70	88.56	11.38	143	48.99	—	208	14.61
71	19.80	5.00	144	78.76	—	209	139.90
72	20.06	77.50	146	132.06	—	210	22.44
73	24.47	—	147	49.21	40.00	211	59.85
74	13.36	130.00	148	2.57	—	213	9.24
79	51.52	10.00	149	420.63	80.50	214	20.94
80	141.33	119.50	152	67.31	—	215	78.14
81	31.41	46.38	153	9.14	11.00	216	24.08
83	66.92	—	155	77.67	29.50	218	92.51
84	21.99	5.00	156	25.63	—	219	43.95

Fraternalism in Action

The SSPZ paid to its members \$4,000,000 in benefits since organization.

PROGRESS

"NAPREDEK"

DO YOU KNOW THAT -

SSPZ Has Nine Modern Plans of Life Insurance for Adults and Juveniles?

ANTON MLADIC

ANTON MLADIC was buried the other day. I helped to carry him to his grave, an honor I hope I shall never forget. To most of you, his name is not familiar and yet, perhaps, no other person was more responsible for the organization of the Slovene Progressive Benefit Society. He was the first president and number one member of our Society.

He came to this country in 1889 at the age of seventeen years, and settled here with the intention of making this country his permanent home. From the very beginning, he worked hard and in time succeeded and prospered in many ways. He was a free-thinker, a progressive and a fraternalist.

It was not long after his arrival to these shores that he saw and felt the need of organized societies for Slovenes who came from the old country as a social, educational and protective medium. He associated with other young, ambitious Slovenes with similar ideas, often working for days and nights at a time, planning the organization of a new Society based on free and progressive thought. His inspired leadership, splendid character, tireless energy, amazing courage and steadfast loyalty and sincerity to the cause of brotherhood, led to the foundation, not only of our SSPZ., but also the largest Slovene society in this country.

I knew Anton Mladic only slightly and, until the day of his burial had seen him but once. We were introduced and shook hands on the occasion of the 30th Anniversary celebration and banquet of Lodge No. 1, at Berger's Hall on Chicago's West-side, last October. That was the extent of our personal contact and acquaintance. I listened intently to his talk, one of the features of the speaker's program, for he was an honored guest that night. Almost immediately, one could see that he was sure of himself, for he spoke so easily and naturally of his experiences and the trying days of our Society's early life, the problems with which they were confronted and how they managed to weather the social and economic storms that beset them. He joked about some of them and we laughed for he had a way of bringing out simple things with humor and interest. I knew long before he concluded his talk that there was a real man, a genuine leader and friend of the people. Big, broad-shouldered, weighing close to 190 pounds, speaking in clear, steady, undulating tone of voice, in spite of his 67 years, I pictured him as the first president of the SSPZ., respected, admired and liked by all who knew him.

Anton Mladic is with us no more, for last Thursday we bore him to his last resting place on a hill overlooking Fox River and the little town of Algonquin, a summer resort and fisherman's paradise, located some sixty miles north of the city where the foundations of his early work, as an ardent fraternalist, still stand deeply rooted, not in mute silence, but blaring forth to the four corners of the country, bearing good news to their respective memberships, a lasting monument to his memory.

Michael Vrhovnik

Gal Reporter Says - - -

Soon Balls Will Be Rolling, Pins Toppling. We Need Publicity - Even "Amateurish" Kind

CLEVELAND-Collinwood, O. - Time is drawing nigh, soon balls will be rolling down the alleys, the foul light flickering, and pins will make a terrific spill.

The players will be hot around the collar, but it will be worth the effort. The Utopian gals took a back seat for a while but they're going to surprise us and show us what they have in store.

Plans are now being made for summer activities.

I regret to say I haven't gotten wind of any "dust" flying about; in spite of the fact a submitter didn't approve of the "lower class of publicity." Since we are not journalists, and are not all gifted with the co-called "finer arts of writing," I am sure the public don't agree it is "common and cheap." However if one belongs to the "Four Hundred" and attends the "ritz ball," he would naturally feel

EXPRESSION OF SYMPATHY

In behalf of the Evening Stars and myself, I wish to express our deepest sympathy to Mr. and Mrs. Silvo Faulk at the loss of their beloved daughter, aged 6, who has passed away on March 12. May she rest in peace!

Frances Primozie, Sec'y Evening Stars, White Valley, Pa.

slighted if his name wasn't publicized.

I am certain Miss Jones was happy to read of her fraternal sister's marriage which was among the "news." That's why the "Progress" is sent to you, and you, and you.

Get interested in your fraternal groups, and what transpires during their meetings. If your "best friends" aren't interested in you—who is?

Many a time at various meetings, I have heard the question arise for more publicity. Whether you know how to spell correctly or not, is not the main thing. The editor will be kind enough to make the necessary changes and corrections. But if a member is going to be criticized for being "pathetically amateurish" in writing, I am sure that will be his last attempt.

Farewell to Kingsters

WHITE VALLEY, Pa. - When you come to your next Vrtec meeting you will find a new secretary seated at the table. She will be Helen Mladnick. You are all well acquainted with her for she has attended all of our meetings and has helped us at all of our doings. In parting all that I ask of you members of Kingsters, Vrtec 103 is that you cooperate with your new secretary.

I want to thank all of you members for the manner in which you have cooperated with me while I was your secretary and the swell times we had together these past three years.

Evening Stars' Easter Dance

WHITE VALLEY, Pa. - The SSPZ girls of White Valley that have sponsored a dance at the White Valley Hall on February 19, 1939, wish to take this opportunity to thank each and everyone of you that has helped in any way to make this dance the success it was. And those of you that have attended for the pleasure of having a good time (which I know you did), we wish to see you back again in the near future.

My personal thanks to Angel for putting in his appearance for the evening, even though it was rather late. (Angel, by the way is a Slovene announcer over the Greensburg station). With our guest of honor, Lou Clawson, they certainly did their share of entertaining for the evening. I noticed they also prefer the bar as well as the stage. It was grand to see all of our expected and unexpected friends there, wasn't it, girls?

I wonder how Verna can do it—tending to her work and still entertain the boys. Helen Previc's elopement was quite a shock to Joy and her friends who, by the way, honored them with a party, and Joy made a night of it with her decorations, by roping up everything from rat-traps to pots and pans. Not forgetting to mention that Martin Kukovich did a lot of serenading with his accordion that made them dance to those swiny polkas and jitterbug tunes. So, folks, if you want to dance to some real music, why not come out to the Evening Stars' dance on April 16, 1939 at the White Valley Hall? But I warn you if you don't come early and can't find room enough to dance don't blame me, because I'm telling you now to come early.

After a recent dance at White Valley, Verna had midnite visitors from Sygan Hall. Fran was singing "You Go To My Head." I wonder, Fran, was it the song or the beer. Several of the fellows were disappointed not seeing our girls, but this is lenten season, boys, so I can assure you will see them on the 16th.

I'm asking all of those Progressors, Challengers, Panthers, Blue Eagles, Pirates, Morning Stars and Pleasant Valley Friends to gather up because we're going to have a round-up party at the Evening Stars' Easter Dance at White Valley on April 16, 1939. Music engaged for that evening will be the ever-popular man of music, maestro Martin Kukovich and his Slovene Commanders. Admission for the evening will be only 25c. In the meantime we'll be seeing you, so round up the gang.

Val.

Bully Gag

"I paid \$100 for that dog. He's part collie and part bull."

"What part is bull?"

"The part about \$100."

Visible Talk

A woman went to her grocer and asked for a dozen boxes of matches.

"But, Mrs. Brown," exclaimed the grocer, "you got a dozen boxes of matches the other day."

"I know," replied Mrs. Brown, "but my husband is a deaf mute and he talks in his sleep."

and three months. The memories shall always remain.

I am now a member of the Evening Stars, No. 218 of White Valley, Penna.

Julia Verna Kosmach

From the Director's Desk

LAST CALL TO BOWLERS

M. Vrhovnik

Bowlers are urged, for the last time, to send in their entry blanks before the DEAD-LINE date, which is SATURDAY, APR. 1st. The entire Spartan membership in vites you to spend the week-end of April 15-16 with them to participate in the Society's 2nd Annual National Bowling Tournament and its attendant social affairs without which no fraternal athletic event, such as this one, would be a complete success. For keen, friendly competition; for the sake of renewing old acquaintanceships and making new friends, as has so oft been repeated in the past; for the fun and joy of living and a change from the usual week-end routine, and to give new vigor and greater stability to the spirit and activities of the Society, we urge you to attend and participate in our 2nd National Bowling Tournament at Cleveland this coming April 15th and 16th.

If you hurry, you can still get your entry in before closing time. You will find official entry blanks in two recent issues of the Napredek, but if you can't locate either copy, a plain sheet of paper will answer the purpose just as well. Write your name and lodge number and the event(s) you wish to enter on it, include the entry fee, and send it direct to sister Ann Opeka, Secretary of the local National Bowling Tournament Committee, 1127 E. 71 Street, Cleveland, Ohio.

Better Chip It Off

Moody: "Say, Doc, do you remember last year when you cured my rheumatism? You told me to avoid dampness."

"M. D.: "That's right. What's wrong?"

Moody: "Well, can I take a bath now?" —Medley.

Prominent Editor Will Speak on Cankar

CLEVELAND, Ohio. - What Ivan Cankar, one of the immortals in Yugoslav literature, was in private life has not yet been told in print or lecture as it will be told when Ebin Kristan, his friend and co-worker, talks on "Ivan Cankar As I Knew Him" in a free lecture sponsored by the Slovenian Language Club, on Friday, March 31, in the auditorium of the St. Clair Public Library, at 8 p. m.

Mr. Kristan is himself a Yugoslav writer whose position is secure in Slovenian literature. In a long life of political and literary activity equalled by few writers, Mr. Kristan has been a political organizer and leader, editor of a half dozen magazines, a dramatist of great talent, novelist and poet. At present he is editor of "Cankarjev Glasnik," a literary review whose editorial policy has been shaped from the social philosophy of the great Slovene whose name it bears.

Utopians No. 2 Upset Spartans No. 1

CLEVELAND, O.—The Spartan No. 1 missed a good chance to clinch the Cleveland SSPZ Bowling Crown when they were upset in two games by the Utopian No. 2. A. Bolka blasted a new three game high when he hit a 594 series which included 219 and 208 single games. For the Utopian No. 2 N. Spehar was high with a 464 series.

The Utopian No. 1 hung on to their slim chance to catch the Spartan No. 1 when they beat the Lunder Adamic in two games. The Utopian No. 1 hit a 908 single game a second place score for the season. F. Katai was high for the Utopian No. 1 with a 555 series which included a 200 game. T. Vrh had a 531 series which included a 200 game. A. Prince was high for Lunder Adamic with a 488 series. F. Popotnik had a 201 game.

The Utopian Ladies all but clinched the Ladies Title when they beat the Spartan Ladies in all three games. For the Utopian Ladies A. Krevic was high with a 366 series. For the Spartan Ladies, A. Zagar was high with a 389 series.

The Spartan No. 2, by beating the Slozne Sestre in all three games, while Lunder Adamic dropped two, went into third place. For the Spartan No. 2 L. Debevec was high with a 490 series. M. Jeric was high for the Slozne Sestre with a 351 series.

STANDINGS

Spartan No. 1	36	12	.750
Utopian No. 1	31	17	.646
Spartan No. 2	24	24	.500
Lunder Adamic	23	25	.479
Utopian Ladies	23	25	.479
Utopian No. 2	22	26	.458
Spartan Ladies	18	30	.375
Slozne Sestre	15	33	.313

Men - Team Three Game High
Utopian N. 1 2524
Spartan No. 1 2523

Ladies - Team 3 Game High
Spartan Ladies 2009
Utopian Ladies 1915

Men-Team High Single Game
Spartan No. 1 926
Utopian No. 1 908

Ladies - Team High Single Game
Spartan Ladies 721

The Cleveland SSPZ Bowling League going into the next to the last week has plenty of action with the Men's and Ladies titles likely to be settled this week.

The battle on alleys 1-2 between the Utopian No. 2 and the Spartan Ladies. The Spartan Ladies must upset the Utopian No. 2 in all three games to retain any chance for the "Ladies Title". The Utopian No. 2 in fifth are only two games out of third. The Utopian No. 2 will spot the Spartan Ladies about 110 pins.

On alleys 3-4 the Utopian Ladies will try to clinch the Ladies Title when they play the Slozne Sestre. They will spot the Slozne Sestre about 31 pins.

On alleys 5-6 the Spartan No. 1 will be trying to clinch the title when they play the Utopian No. 1. They need only one victory to have the title. The Utopian No. 1 will spot the Spartan No. 1 about 3 pins.

On alleys 7-8 the Lunder Adamic and Spartan No. 2 team will be battling for third place. The Spartan No. 2 team is one game ahead. They will spot the Lunders about 16 pins.

FEDERATION MEETING AND PROGRAM IN LIBRARY, PENNA.

May 21 is the Date. Movies of Slovenia, Also Picnic, Part of Program

LIBRARY, Pa. - The Federation of SSPZ Lodges of Western Pennsylvania will hold its next meeting on May 21 in Library, Pa. All our lodges and individual members are therefore requested to set this date aside for the meeting with which an elaborate program of general interest will be combined. Let me give you a brief outline of doings for that day.

Immediately after the meeting, dinner will be served for the lodge representatives, whereupon Vrtec No. 118 will present a short program. Our E. S. L. and Juvenile Director Bro. Michael Vrhovnik will then show moving pictures of Slovenia, taken last summer during the SSPZ excursion to Jugoslavia by Slovene artist Božidar Jakac, and also films of various SSPZ affairs which took place during the last year. After this, there will be a picnic at "Joe's Place," sponsored by the

Federation. In order that everybody may be able to have a jolly time, Paul Dolinar and his Merry Makers were engaged to fill the air with both Slovene and American tunes.

The location of the picnic grounds is very convenient and not at all hard to find; the sign "Joe's Place" hit you right on the nose as soon as you come to Library. It's just down the hill from the Slovene Hall, on Brownville Rd. The admission for the whole works will be 35c or 10c for the program and 25c for dancing.

From the above information you can readily see that an enjoyable time is awaiting you if you will pay us a visit on the above date. So, make up your mind right now that, on May 21, to Library we go. Don't forget to come early, and we'll see to it that you stay late. - Fraternally yours,

Helen Dermotta

BOWLING TOURNAMENT NOTES

By Ann Opeka

CLEVELAND, O.—On March 15, 1939, the previous deadline date for entries for SSPZ Second Annual Bowling Tournament, my mail-box was jammed with entries and probably only a photo-finish would have proven which envelope was first. I want to compliment the Hoosier Pals, Balkans, Victorians, Slozne Sestre and Challengers for their cooperation and promptness. Utopians, Lunder Adamic, and Spartans, Cleveland lodges, tagged right along. The number of teams entered in the tournament will exceed that of last year and if ever a prediction came true it should be this, that without doubt this year's tournament will be a tremendous success. There will be greater competition than ever before both in the men's and women's divisions and this national event should stand-out as one of the highlights in the history of SSPZ.

The local committee has decided to extend the deadline to April 1st which will be final. We hope you will take advantage of this opportunity and enter more teams, doubles, and singles.

* * *

Don't forget the tournament will be just as exciting and thrilling to you as a spectator as to the actual bowler. Come and root for your teams and participants in the doubles and singles events. You won't regret it. You're all very welcome!!

* * *

Upon your arrival in Cleveland on Sat., April 15 go immediately to headquarters at Slovene National Home on St. Clair Ave. and East 65th St. (The annex—side entrance on East 65 St.) There you will register and receive the necessary accommodations. All sleeping quarters will be provided by private homes and this expense will have to be borne by the bowlers and visitors which will not exceed one dollar (\$1.00) per night. Be sure to send in your sleeping quarter reservations immediately. If the bowlers and visitors who will travel by train, inform us the time of their arrival we will meet them at the railroad station.

The 1939 SSPZ Second Annual Bowling Tournament will

officially open on Sat., April 15, 1939 at 1:00 p. m. (E. S. T.) at the St. Clair-Eddy Alleys located on St. Clair Ave. and East 123rd St. There are twenty-four (24) alleys in the building, twelve on the first floor and twelve on the second floor.

On Sat. evening Spartans will celebrate their 12th Anniversary in conjunction with the Bowling Tournament Reception Dance at the S. N. H. Frankie Yankovich and his boys, one of the most popular orchestras in the community, will furnish every style of music that will satisfy everyone.

Sunday morning, April 16 at 9:00 a. m. we will continue our Bowling Tournament. At 1:30 p. m., Sunday afternoon, a victory banquet and entertainment, with dancing to follow will conclude the enjoyable two-day affair. At the banquet which will be held in the lower hall of the S. N. H., the winners of each event will be presented with trophies and cash prizes will be awarded.

Schedule of Bowling Tournament events:

Saturday, April 15, 1939

1:00 p m—Men's singles
2:00 p m—Women's doubles
3:00 p m—Five-man teams
5:30 p m—Women's singles
8:00 p m—Reception Dance at S. N. H.

Sunday, April 16, 1939

9:00 a m—Five-women teams
11:00 a m—Men's doubles
1:30 p m—Victory Banquet & Farewell Party

Economy

"Stand behind your lover." said the tightwad to his unfaithful wife. "I'm going to shoot you both."

—Jack O'Lantern.

OUTLOOKERS PLEASE NOTICE!

Our April meeting will be held the first Friday of the month in room No. 3 of S. D. D. - Girls, please bring some form of refreshment; boys, don't forget your nickels!—V. A.